reloop
resources remain resources

политиката на ЕС в подкрепа на развитието на кръговата икономик

Анна Ларшон,
Директор, Reloop Europe

Инструменти на политиката на ниво ЕС

Правна рамка - събираемост

Събираемост - отпадъци от опаковки

Събираемост в резултат от Директивата за опаковките	до 2025 г.	до 2030 г.
Общо опаковки	65%	70%
Пластмасови опаковки	50%	55%
Дървени опаковки	25%	30%
Стомана	70%	80%
Алуминиеви опаковки	50%	60%
Стъклени опаковки	70%	75%
Хартия и картон	75%	85%
Събираемост въз основа на Директивата за ППЕУ	**до 2025 г.**	**до 2029 г.**
Пластмасови опаковки от напитки	77%	90%

Минимални нива на събираемост/

Нов метод за

изчисляване

Пакет кръгова икономика: Директива 2008/98/ЕО относно отпадъците, Директива 1999/31/ЕО относно депонирането на отпадъци, Директива 94/62/ЕО относно опаковките и отпадъците от опаковки, Директиви 2000/53/ЕО относно излезлите от употреба превозни средства, 2006/66/ЕО относно батериите и акумулаторите и отпадъци от батерии и акумулатори, и Директива 2012/19/ЕС относно отпадъците от и електронно оборудване

Директива (ЕС) 2019/904 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно намаляването на въздействието на някои пластмасови продукти върху околната среда.

Правна рамка - изчисляване на рециклирането

Нова методология за изчисляване на рециклирането

Нова точка на измерване:

Тип:	Изисква се спецификация	Процес на рециклиране
Стъкло	Сортирани по цвят	За пещ или филтър, влакна, строителни материали
Метали	Сортирани по тип	За топилка/пещ
Хартия	Сортирани по метод на третиране	За производство на целулоза
Пластмаса	Сортирани по полимери	За палетизация/ екструзия/ формоване
Дърво	Сортирани по метод на третиране	За третиране
Текстил	Сортирани по тип материал	За текстил, влакна/парцали, гранули

Правила за изчисляване по 94/62/ЕО - Директива относно отпадъците от опаковки

'ANNEX II

Calculation points referred to in Article 6c(1)(a)

Packaging Material	Calculation Point
Glass	Sorted glass that does not undergo further processing before entering a glass furnace or the production of filtration media, abrasive materials, glass fibre insulation and construction materials.
Metals	Sorted metal that does not undergo further processing before entering a metal smelter or furnace.
Paper / board	Sorted paper that does not undergo further processing before entering a pulping operation
Plastics	Plastic separated by polymers that does not undergo further processing before entering pelletisation, extrusion, or moulding operations; Plastic flakes that do not undergo further processing before their use in a final product.
Wood	Sorted wood that does not undergo further processing before utilisation in the manufacture of particleboard or other products. Sorted wood entering a composting operation.
Textiles	Sorted textile that does not undergo further processing before its utilisation for the production of textile fibres, rags or granulates.
Composite packaging and packaging composed of multiple materials	Plastic, glass, metal, wood, paper and cardboard and other materials resulting from the treatment of composite packaging or of packaging composed of multiple materials that do not undergo further processing before reaching the calculation point established for the specific material.

Система за събиране - най-добри практики

Ежедневни отпадъци						Специални отпадъци			
Хранителни отпадъци	Остатъчни	Опаковки				ОЕЕО	Опасни	Зелени	Едрогабаритни
		Пластмасови/ метални	Стъкло	Хартия	Напитки				
Разделно сортиране	**Централно сортиране**		Разделно сортиране	Разделно сортиране	**Депозитна система**	Разделно сортиране	Разделно сортиране	Разделно сортиране	Разделно сортиране

	Yield in weigth %	Purity in weigth %
PE-film (incl laminate)	84-89	93-96
PEHD	74-80	97
PP-rigid	70-75	96-98
PET- bottles	70-75	97
PET-trays	60-62	97

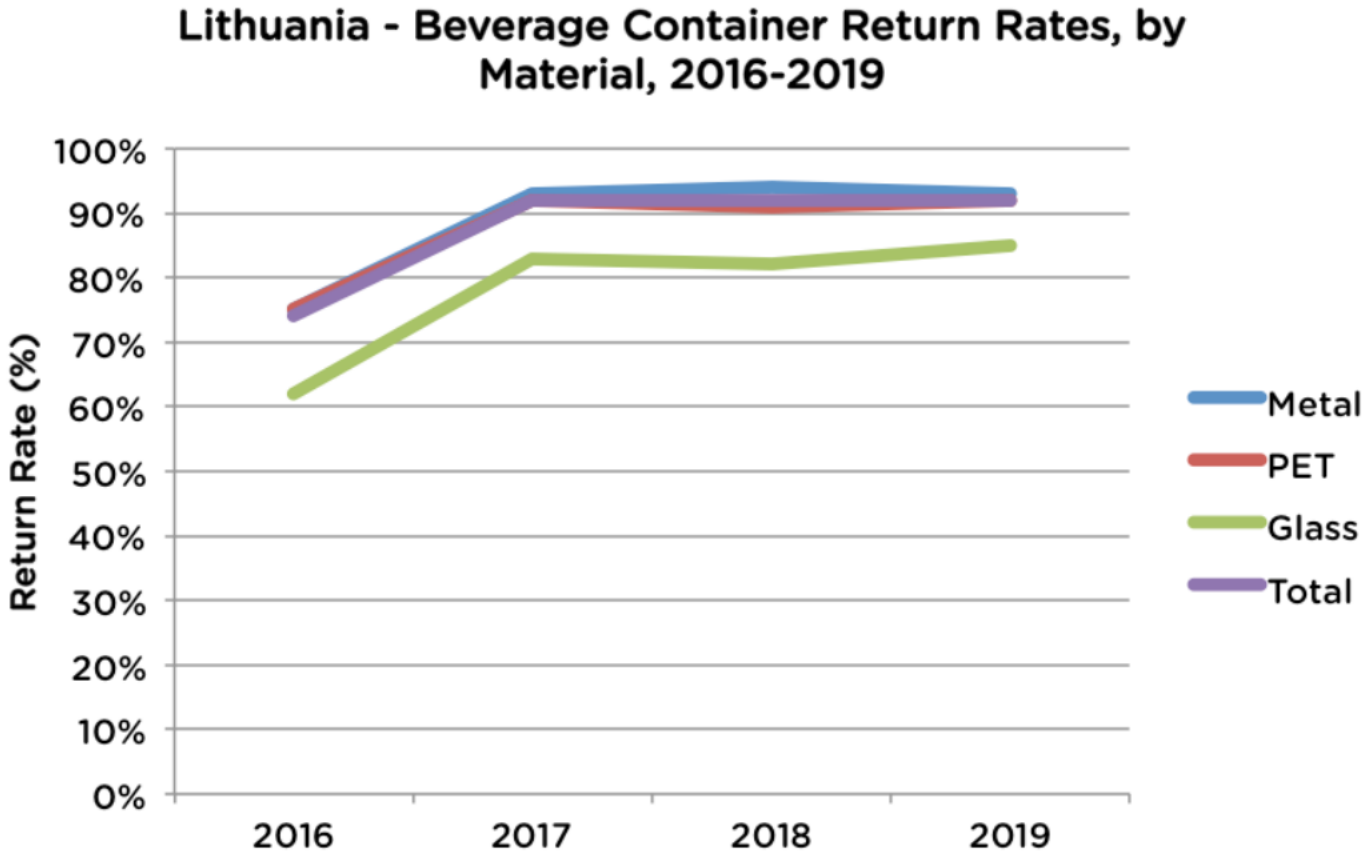
Развитие на MRBP - на зелено или надграждане на съществуващи съоръжения за МБТ

Депозитна система за опаковките за напитки

Събираемост - най-добри практики

Lithuania – Beverage Container Return Rates, by Material, 2016-2019

	2016	2017	2018	2019
Metal	75%	93%	94%	93%
PET	75%	92%	91%	92%
Glass	62%	83%	82%	85%
Total	74%	92%	92%	92%

Правна рамка - разширена отговорност на производителя

РАЗШИРЕНА ОТГОВОРНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕЛЯ

*„**Разширената отговорност на производителя** е стратегия за опазване на околната среда за постигане на екологична цел за намаляване на общото въздействие върху околната среда от даден продукт, като производителят на продукта **поема отговорност за целия жизнен цикъл на продукта и най-вече за връщането, рециклирането и окончателното обезвреждане** на продукта.“*

Томас Линдхвист

РАЗШИРЕНА ОТГОВОРНОСТ НА ПРОИЗВОДИТЕЛЯ

- ***Член 8а, параграф 4***
- **РОП трябва да финансира:**

- *Разделното събиране на отпадъци*
- *Последващия транспорт и третиране*
- *Информация*
- *Събиране на данни*

- **От разходите по РОП следва да се приспаднат следните категории:**

- *Приходи от продажби за повторна употреба*
- *Приходи от продажби на вторични суровини*
- *Непотърсени депозитни суми*

Оперативни разходи:

- *Директни разходи за превозни средства, персонал, контейнери*
- *Сметосъбиране от прага на дома или предаване на пункт за отпадъци*
- *Граждански съоръжения*
- *Поддържане на капиталови пера*
- *Сортиране или преработка на отпадъци*
- *Транспортиране на отпадъци*
- *Корпоративни режийни разходи*
- *Маркетинг*
- *Преброителни центрове (депозитни схеми)*

Помощни услуги:

- *Комуникации (предотвратяване, намаляване, сортиране на информация, предотвратяване на отпадъци)*
- *Разходи за изпълнение*
- *Прегледи на ефективността*
- *Събиране на данни*
- *Стимули за ефективност*

Разходи на организации, отговорни за продукта:

- *Разумни и пропорционални административни разходи*

Принципът „Необходими разходи“:

- ***произтичащи** от услугите*
- *извършени **по ефективен начин***
- ***прозрачни.***
- *осигуряване **на максимална стойност на отпадъците**.*

Разширена отговорност на производителя по Директивата за ППЕУ

- Съдове за храна
- Пликове и обвивки
- Съдове за напитки, вкл. капачки и капаци
- Чаши за напитки
- Тютюневи изделия с филтри
- Мокри кърпички
- Балони
- Тънки пластмасови торбички за пазаруване

Производителите трябва да заплащат по програма за разширена отговорност на производителя, която покрива разходи за събиране, транспрот, третиране и почистване на замърсяване + мерки за повишаване на осведомеността.

Фактори, влияещи върху ефективността на РОП

1а + 2а ФРАНЦИЯ (частен оператор)
1а + 2б РУМЪНИЯ
1б + 2а ШВЕЦИЯ
1б + 2б АВСТРИЯ
1а + 2а ХЪРВАТИЯ (държавен оператор)

* В **депозитната система** – събиране в магазини

****Пълна** отговорност за събиране на таксите за РОП, финансиране на системите за събиране, както и за постигане на целите за събиране

РОП - финансиране на събирането на отпадъци от опаковки

Полша пример – РОП за битови отпадъци от опаковки

Събирането на отпадъци от опаковки е в компетенциите на общината, но в действителност производителите не съфинансират системата

Организациите, отговорни за продукта, функционират в конкуренция и рециклирането се постига въз основа на бележките за оползотворяване на опаковката - официални документи, потвърждаващи рециклирането

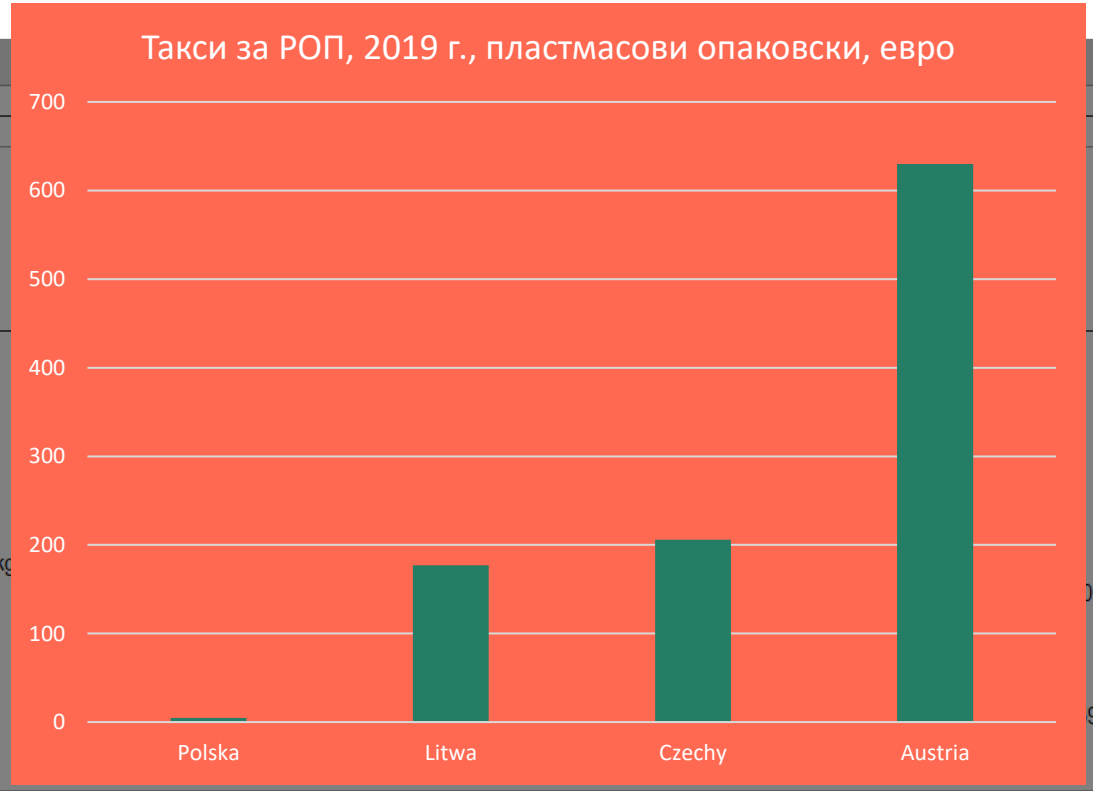
Такси в Полша спрямо други страни

	A	B	C	D	E	F	G
1		**Producer fees (eur/ton)**					
2		material	**AT**	BE	CY	**CZ**	**DE**	**EE**
3		glass	**87**	31	29	**74**	**100**	**102**
4		plastics	**630**	426	106	**206**	**1263**	**409**
5	municipal	paper and board	**90**	22	47	**96**	**250**	**105**
6	waste	multilayer composite	**610**	618	123	**208**	**765**	**0**
7		metals	**275**	43	58	**74**	**743**	**255**
8		wood	**18**	618		**46**		**41**
9								
10		glass				12.54		
11		plastics	110.00		37.96	24.31		
12	industrial	paper and board	30.00		43.31	43.39		
13	waste	multilayer composite	100.00			24.31		
14		metals	62.50			20.85		
15		wood	6.00		12.42	13.19		
16	original unit		eur/kg	eur/kg	eur/t	eur/t	eur/t	eur/kg
17			1000.00					
18								
19	price level indices (EU28=100)		111	110.6	89.1	69.5	107.3	77.4
20	eurozone		1	1	1	0	1	1
21	mean exchange rate					25.647		
22								
23		**Producer fees in Slovak purchasing power parity (eur/ton)**					
24		material	AT	BE	CY	CZ	DE	EE
25		glass	78	28	33	107	93	132
26		plastics	568	385	119	297	1177	528
27	municipal	paper and board	81	20	53	139	233	136
28	waste	multilayer composite	550	559	138	300	713	0

	R	S	T	U
2	**PL**	SI	SE	**SK**
3	**18**	7		**100**
4	**5**	195	334	**110**
5	**3**	17	182	**92**
6		74		**103**
7	**19**	125	244	**114**
8	**3**	32		**87**
11				2.84
12				0.95
14				11.62
16	eur/kg	eur/t	SEK/kg	eur/t
17	0.10			0.09
19	58.9	82.1	122.8	100
20	0	1	0	
21	975	4.2525	10.2482	

	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U
24	HU	IE	LV	LT	MT	NL	NO	PL	SI	SE	SK	UK		
25	31	8	121	122	50	0.009	31	8	0	100				
26	61	79	226	274	491	95	8	238	272	110				
27	31	20	47	59	20	23	6	20	148	92				
28	61	83	0	218	337	0.002	0	90	0	103				

Summary | Blad1 | AT | BE | CY | CZ | DE | EE | EL | ES | FR | HU | IE | LV | LT | MT | NL | NO | PL | SI | SE | SK | UK

https://www.minzp.sk/files/iep/pro_fees_in_europe_en.xlsx

Отпадъци от опаковки - типове събиране

Резултати – „дуална“ система за събиране (Швеция) битови пластмасови опаковки

Системата за предаване на пункт за отпадъци не обхваща опаковки за напитки от пластмаса и алуминий. Те са включени в депозитна система.

ЕДВА 15% е процентът на рециклиране на битови пластмасови опаковки

Материали*, събирани разделно за рециклиране, 2020 г.	
Битови (от домакинства)	**15%**
Опаковки за обслужване и транспорт	46%
Общо	28%

Резултати от системата за предаване на пункт за отпадъци - битови пластмасови отпадъци*

Återvinningsgrad - Förpacknings- och tidningsinsamlingen, FTI (ftiab.se)

Резултати – общинска система за събиране на отпадъци (Норвегия)

	Yield in weigth %	Purity in weigth %
PE-film (incl laminate)	84-89	93-96
PEHD	74-80	97
PP-rigid	70-75	96-98
PET- bottles	70-75	97
PET-trays	60-62	97

Общинската система не обхваща опаковки за напитки от пластмаса и алуминий. Те са включени в депозитна система.

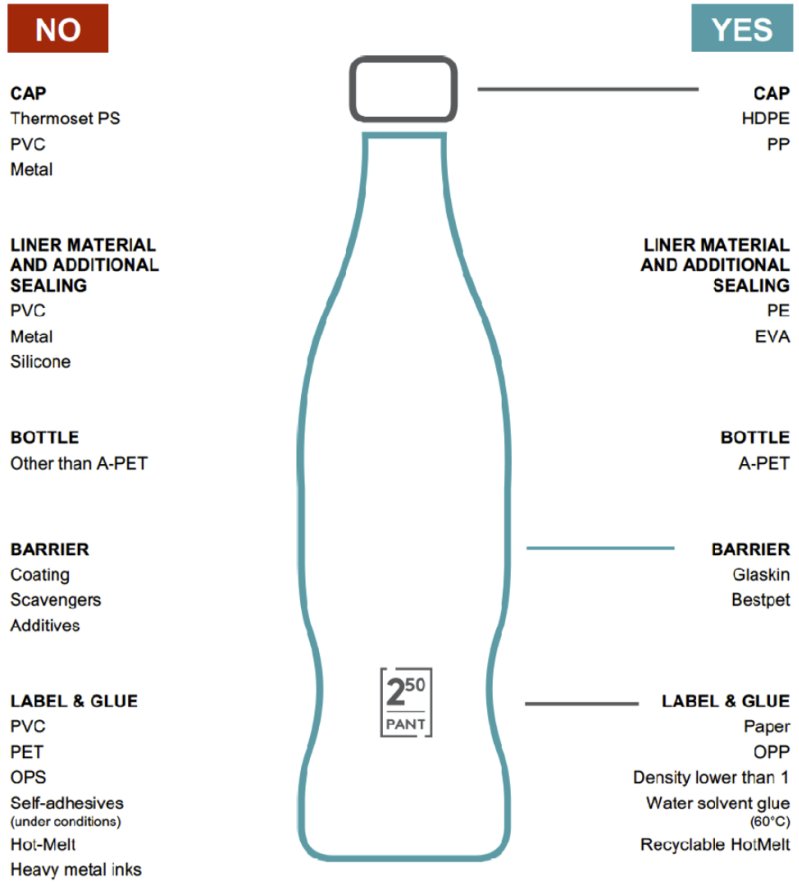

Резултати от общинската система - пластмасови опаковки - до **90% разделно събрани пластмаси**

РОП – качество на пуснатите на пазара опаковки

Рамка за РОП – отговорност за качество

PET BOTTLES

EPR COST PRODUCER/IMPORTER

01.10.2018	Aluminium	Steel	PET	HDPE
Basis EPR	−0,08 Nkr	0,21 Nkr	0,10 Nkr	0,10 Nkr
Standard kode	0,06 Nkr	0,06 Nkr	0,06 Nkr	0,06 Nkr
Light blue			0,08 Nkr	0,08 Nkr
Colored or sleeve > 75 %			0,15 Nkr	0,15 Nkr
Sleeve eller label	0,03 Nkr	0,03 Nkr		

Операторите на депозитните системи позволяват спецификации на опаковките, които осигуряват най-оптимално рециклиране за целите на рециклирането в затворен цикъл. Контейнерите в депозитни системи са екологично проектирани за качество, годно за храни, което води до високи продажни цени, като гарантира по-ниски такси за производителите. Прилагането на еко-модулация мотивира производителите да използват опаковъчен материал, който увеличава максимално степента на рециклиране.

Еко-модулация – централизирана организация, отговорна за продукта (Франция)

LEVEL OF DEVELOPMENT BY RECYCLING CHANNEL

TYPE OF PACKAGING	EXAMPLES OF PACKAGING	MATERIAL RATE	PACKAGING MATERIAL END OF LIFE CYCLE
Bottle and vial in clear PET	Mineral water bottle, soda bottle	6.1	Packaging with the most developed recycling channel, with a high trade-in price
Bottle and vial in coloured PET, in PE or PP	Mineral water bottle, drinks Detergent bottles, shampoos, cleaning products	6.2	Packaging with well-established recycling channels
Rigid packaging in PE, PP or PET	Trays, jars	6.3	Packaging that falls under the Extended Sorting Guidelines for all packagings (ESG) for which recycling channels are quickly developing: there are already value-added opportunities; it is now a matter of ramping them up to accommodate the new resource
Flexible PE packaging	Pooling film, economat bag, frozen products bag, parcel setting cushions	6.4	Packaging that falls under the ESG, for which a channel is under development
PS rigid packaging	Yoghurt pot, meat tray, sour cream jar, box of eggs, TV packaging material	6.5	Packaging that falls under the ESG, for which a recycling channel is just starting to develop, with initial experimentation; it is now a matter of finding opportunities with added value
Complex packaging or other resins excluding PVC	Pack of chips, compote pouch, PLA bottle	6.6	Packaging with no existing recycling channel, but outlets for reuse
Packaging containing PVC	Detergent pod, tray with sealing, medication blister pack	6.7	Packaging without recycling channel and with no outlets for additional reuse (Solid recovered fuel)

RATES BY TYPE OF MATERIAL USED IN PACKAGING

Източник: CITEO

Целта на модулираните такси е да мотивират производителите да използват екосъобразни опаковки. Във Франция системата се използва от 2012 г. насам и между 2012-2015 г. използването на оптимална опаковка се е увеличило с 4,4% (по тегло, пуснато на пазара).

Правна рамка - рециклирано съдържание

Рециклирано съдържание

Минимално рециклирано съдържание	до 2025 г.	до 2030 г.
PET/пластмасови бутилки	Мин. 25%	Мин. 30%

Директива (ЕС) 2019/904 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 г. относно намаляването на въздействието на някои пластмасови продукти върху околната среда.

Затваряне на цикъла – събиране от прага на дома/депозитна система

WorldStar Packaging Award 2021

PET lahev BONNY na minerální vodu vyráběná v Bystřici byla nedávno oceněna cenou WorldStar Packaging Award 2021. Podle názoru poroty je vynikajícím příkladem udržitelného obalu s pozitivním dopadem na životní prostředí. Porota ocenila optimalizovanou hmotnost lahve a to, že je z 25 % vyrobena z regionálně získaného recyklačního materiálu (rPET). Jedná se o první obalové řešení svého druhu v České republice.

https://www.svetbaleni.cz/2021/08/09/alpla-v-pobocce-v-bystrici-investuje-do-udrzitelne-budoucnosti/

„Върни ме на пункта за събиране на системата за възрвъщаем депозит. Направена съм от 100% рециклирана пластмаса. Произведено в Швеция.“

Шампионът в Чехия – бутилка с 25% рецилирано съдържание
Лидерът в Скандинавия – бутилка със 100% rPET

Правна рамка - данък „пластмаса“

Данък „пластмаса“

- Източник на приходи за бюджета на ЕС
- Ще насърчи кръговата икономика, ще сведе до минимум консумацията на пластмасови продукти за еднократна употреба, ще намали замърсяването с пластмасови опаковки
- Данъкът пластмаса влиза в сила от **1 януари 2021 г.**
- **0,8 евро за кг нерециклирани отпадъци от пластмасови** опаковки
- Плаща се по *статистиката на Евростат за отпадъците*
- 17 държави членки получиха еднократно намаление (Естония: 4 млн. евро, Литва: 9 млн. евро)
- Как ще се събира данъкът???

РЕЦИКЛИРАНЕ

Преработка на отпадъчни материали в производствен процес за първоначалната цел или други цели .. и като се изключи оползотворяването за енергия

Директива 94/62/ЕО относно опаковките и отпадъците от опаковки

Анна Ларшон
Директор, Reloop Europe

E: anna.larsson@reloopplatform.org
WWW: reloopplatform.org